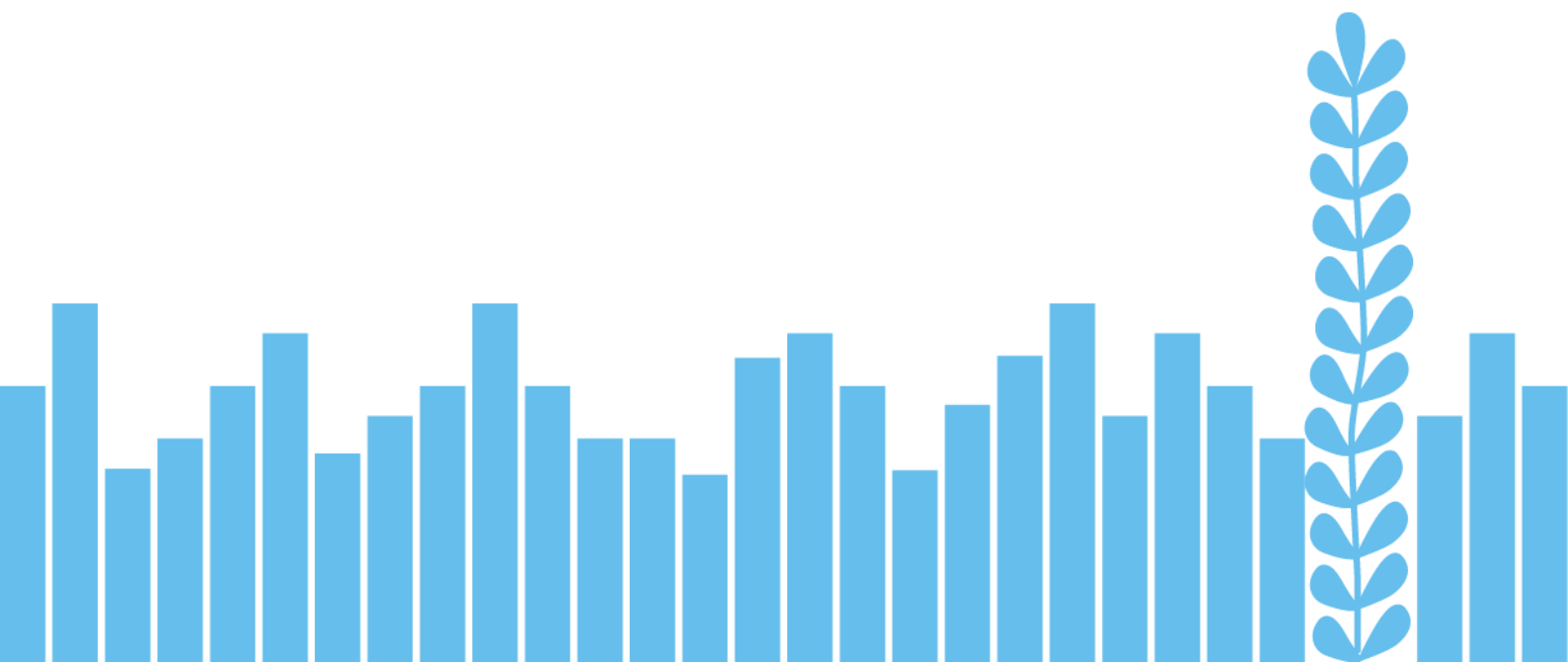

Är det möjligt att finansiera alla insatser inom lokalt ledd utveckling genom jordbruksfonden?

En uppföljning av stöd inom landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet samt regional- och socialfonden 2014–2020 baserad på uppgifter fram till och med den 9 juli 2019

Uppföljningen är gjord av Felicia Eklund

Varför görs denna uppföljning?

Denna rapport är en del av uppföljningen av landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet samt regional- och socialfondsprogrammet för lokalt ledd utveckling under programperioden 2014–2020.

Landsbygdsanalysenheten vid Jordbruksverket ansvarar för att de svenska EU-programmen där Jordbruksverket är förvaltande myndighet följs upp. Uppföljningarna har till syfte att sprida kunskap om utfall och resultat och bidra till att stöden och programgenomförandet blir enklare och effektivare.

Innehåll

Sammanfattning	4
Om stöd till lokalt ledd utveckling	4
Lokalt ledd utveckling kan göras genom fyra fonder	4
Denna uppföljning.....	4
Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling – enkel och stor.....	4
En för alla, alla för landsbygdsutveckling?	5
Över 450 ansökningar.....	5
Inga urvalskriterier eller andra omständigheter	5
Översiktlig jämförelse mellan fonderna	5
Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling beviljar flest insatser	5
Socialfonden har i snitt störst insatser.....	6
Olika aktörer dominerar olika fonder	6
Tre mindre fonder, tre landsbygdsdilemman	7
Havs- och fiskerifondens dilemma – är en sjö landsbygd?	7
Socialfondens dilemma – sysselsättning kan kräva mobilitet	8
Regionala utvecklingsfondens dilemma – entreprenörskap är inte platsbunden	8
Både skilda fokus i fonderna... ..	9
... och överlappning mellan dem.....	9
Resultat och rekommendationer	10
Referenser.....	12
Bilaga Kategorisering av olika typer av insatser, antal insatser	13

Sammanfattning

- Över 90 procent av de insatser inom lokalt ledd utveckling som i dag beviljats inom andra fonder hade i teorin kunnat finansieras av jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.
- Liknande insatser har beviljats stöd inom olika fonder. Detta gäller till exempel besöksnäring och turism och insatser för integration. Detta indikerar att gränserna mellan fonderna inte alltid är så skarpa.
- Fonderna har, trots ovan nämnda, olika fokus. Inspirerar detta till att tänka i nya banor? Beslutar leaderområden med flera fonder till exempel om bredare strategier som en följd av detta? Detta skulle vi behöva undersöka närmare för att få ett mer nyanserat svar.

Om stöd till lokalt ledd utveckling

Lokalt ledd utveckling handlar om att ge lokala aktörer möjlighet att utveckla sin bygd utifrån lokala förutsättningar. Genom leadermetoden ser de till att lokala behov identifieras och definieras i en utvecklingsstrategi. Metoden säkerställer också att aktörer från offentlig, privat och ideell sektor involveras i att besluta om vilka insatser som ska prioriteras. Detta görs genom en beslutsgrupp som benämns LAG.

Lokalt ledd utveckling kan göras genom fyra fonder

Den lokala utvecklingsstrategin kan genomföras med pengar från minst en men upp till fyra struktur- och investeringsfonder:

- **Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling** bidrar till ekonomisk utveckling genom att stärka konkurrenskraft, miljöanpassad utveckling, innovation, kultur och fritid, social delaktighet och grundläggande servicetjänster.
- **Havs- och fiskerifonden** ökar sysselsättningen och förbättrar tillståndet i miljön, samt fiskesamhällets funktion genom att belysa fiskerinäringen som helhet.
- **Socialfonden** syftar till att stärka individers ställning på arbetsmarknaden genom kompetensutvecklingsåtgärder för arbetslösa och vidareutveckling av anställda.
- **Regionala utvecklingsfonden** fokuserar på näringslivs- och företagsutveckling samt entreprenörskap och stadsutveckling.

Denna uppföljning

Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling – enkel och stor

Struktur- och investeringsfonderna har olika krav som de projekt som finansieras av dem ska uppfylla. Det finns allmänna bestämmelser som gäller alla fonderna, till exempel att stöd från fonderna inte får ersätta landets offentliga utgifter. Det finns också fonspecifika stöd villkor, som att stöd från just havs- och fiskerifonden inte får gå till att öka fartygs fiskekapacitet.

Det enda riktigt fonspecifika villkoret för jordbruksfonden för landsbygdsutveckling är dock att projekten för lokalt ledd utveckling som finansieras av denna fond antingen måste genomföras på landsbygden eller direkt ska gynna landsbygden¹. Dessutom har lokalt ledd utveckling inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling betydligt större budget än motsvarande åtgärd inom

¹ Det finns undantag från denna regel, som för projekt med anknytning till jordbruksverksamhet, skogsbruksverksamhet, miljö- och klimatvänligt jordbruk etc.

övriga fonder. Dessa båda faktorer har bidragit till att jordbruksfonden för landsbygdsutveckling är den fond som finansierar allra flest insatser inom lokalt ledd utveckling i Sverige.

En för alla, alla för landsbygdsutveckling?

Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling har mer fokus på landsbygd än övriga fonder. Men är det så unikt? Lokalt ledd utveckling görs genom leadermetoden för alla fyra fonder. "Leader", är en akronym från franskans Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale. Det betyder "samordnade aktiviteter för ekonomisk utveckling på landsbygden". Leaderbegreppet har visserligen utvecklats sedan det lanserades, men i och med att metoden i sig från början var avsedd att appliceras på just landsbygdsutveckling frågar vi oss:

- Hade det varit möjligt att finansiera samtliga insatser inom lokalt ledd utveckling genom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling?
- Finns det för- eller nackdelar med att som nu finansiera vissa insatser inom andra fonder?

Över 450 ansökningar

Projektansökningarna för samtliga beviljade insatser inom lokalt ledd utveckling inom havs- och fiskerifonden, regionala utvecklingsfonden och socialfonden har gått igenom för att bedöma huruvida dessa insatser hade kunnat beviljas stöd inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Detta är 359 ansökningar. I de fall då det inte framgick av beskrivningen av ansökan vilket geografiskt område som kommer dra nytta av insatsen, så har denna information hämtats från andra delar av ansökan.

För att på ett bättre sätt jämföra ansökningarna med sådant som beviljats inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling har 100 ansökningar även från den gått igenom. Urvalet för detta referensurval har varit slumpmässigt förutom att minst ett ärende från varje leaderområde som använder jordbruksfonden för landsbygdsutveckling ska vara med. Tabeller och figurer om jordbruksfonden för landsbygdsutveckling baseras bara på detta urval om inget annat anges.

Inga urvalskriterier eller andra omständigheter

Denna uppföljning har bara behandlat det stöd villkor som finns inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, alltså att insatserna inom denna fond måste utföras på eller gynna landsbygden. Det finns en lokal utvecklingsstrategi i varje leaderområde utifrån vilken insatser väljs ut och prioriteras utifrån lokala urvalskriterier. Ansökningar som gäller insatser inom lokalt ledd utveckling har därför olika förutsättningar att prioriteras beroende på vilka behov som identifierats i det område där de ansöker. Denna uppföljning har dock inte tagit hänsyn till detta.

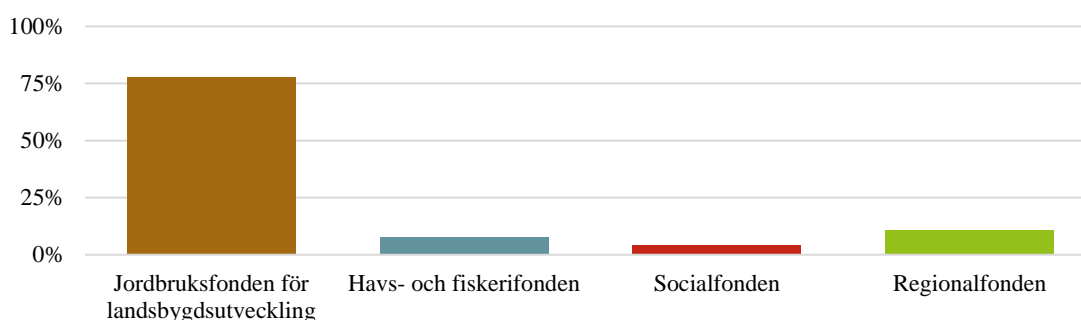
För uppföljningen har också begränsad information använts, oftast bara projektbeskrivningen, på grund av det stora antalet ansökningar som är del av materialet. Uppföljningen kommer också bara belysa projekt som beviljats under innevarande programperiod, och bara fram till och med juli 2019.

Översiktlig jämförelse mellan fonderna

Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling beviljar flest insatser

Över två tredjedelar av alla beviljade insatser inom lokalt ledd utveckling görs inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Övriga tre fonder är betydligt mindre och står för 8, 4 respektive 11 procent var. Fördelningen är än mer jämn mellan de tre mindre fonderna om

man ser till en jämförelse utifrån utbetalade belopp pengar, men andelen som utgörs av jordbruksfonden för landsbygdsutveckling är på samma nivå.

Figur 1 Insatsernas fördelning i olika fonder, procent av antal insatser inom lokalt ledd utveckling

Socialfonden har i snitt störst insatser

Insatserna som beviljas är olika stora. I tabell 1 jämförs samtliga insatser som beviljats pengar inom lokalt ledd utveckling från de olika fonderna, och i denna jämförelse sticker socialfonden ut som den fond med mest beviljat stöd per ansökan i snitt. I en översyn av högsta och lägsta beviljade belopp inom fonderna framgår det också att socialfondens minsta beviljade stödbelopp är drygt 60 000 kronor medan övriga fonder har minsta beviljade belopp från nästan 23 000 till 30 000 kronor. Det här är troligen också orsaken till det högre medeltalet, då maximalt beviljat belopp är jämt mellan de tre mindre fonderna för lokalt ledd utveckling, och istället ungefär dubbelt så högt för jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Tabell 1 Nyckeltal avrundade till tusental för stöd per insats som beviljats uppdelat per fond, kronor

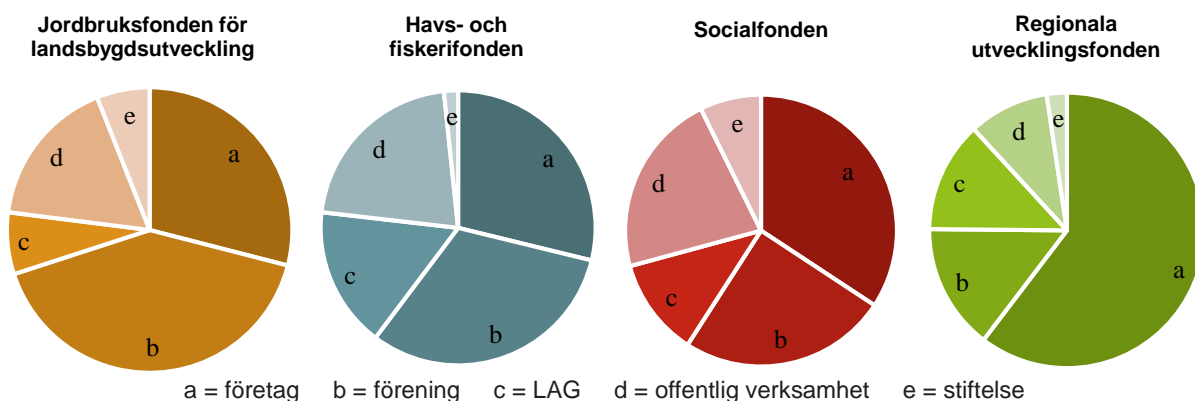
	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Havs- och fiskerifonden	Socialfonden	Regionala utvecklingsfonden
Medel	690 000	685 000	1 120 000	584 000
Minimum	24 000	30 000	62 000	23 000
Maximum	8 898 000	4 134 000	3 022 000	4 304 000

Not: I denna tabell har alla beviljade insatser inkluderats för lokalt ledd utveckling inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Stödet är inklusive övrigt offentligt stöd och offentliga resurser och inga driftstöd har inkluderats.

Olika aktörer dominerar olika fonder

Vilka typer av aktörer som har sökt stöden inom de olika fonderna skiljer sig också något, se figur 2. Regionalfonden är den fond med störst andel bolag och enskilda firmor som beviljats stöd. Dessa två grupper utgör tillsammans 60 procent av det beviljade stödet för denna fond. Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling har istället en större andel föreningar än övriga fonder, inom denna fond är 41 procent av projektägarna föreningar. Flest insatser som initierats av LAG, alltså den grupp som förvaltar lokalt ledd utveckling ute i landet, finns inom havs- och fiskerifonden.

De flesta insatser som ägs av LAG är så kallade paraplyprojekt, alltså samlingsprojekt från vilket flera mindre insatser kan söka pengar från för att tillsammans bidra till ett mål.

Figur 2 Olika typer av projektägare per fond för insatser inom lokalt ledd utveckling

Tre mindre fonder, tre landsbygdsdilemman

Alla insatser som beviljats pengar inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling förutsätts uppfylla kraven för att ingå i denna fond. I lokalt ledd utveckling inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling är målet helt enkelt att främja lokalt ledd utveckling på landsbygden. Tabell 2 visar projektens bidrag till ett eller båda av kriterierna för fonden. Insatser som inte har ansetts gynna landsbygden är insatser som främst gynnar en aktör, men om insatsen utförs på landsbygden kan den ändå beviljas av fonden eftersom att det i förlängningen förväntas gynna landsbygden att det finns vitala aktörer där.

Tabell 2 Procent av urval av insatserna i lokalt ledd utveckling inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling som gynnar landsbygden eller utförs på landsbygden. Inga av insatserna uppfyller varken det första eller det andra kravet.

Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling			
Båda villkoren	Ett villkor	Eventuellt ett villkor	Inget villkor
76 %	24 %	0 %	0 %

Havs- och fiskerifondens dilemma – är en sjö landsbygd?

Havs- och fiskerifonden är liksom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling en investeringsfond, till skillnad från social- och regionalfonderna som är strukturfonder. Projekt som görs inom havs- och fiskerifonden har av naturliga skäl ofta fokus på vattenområden. Det gäller ofta restaureringar av sjöar och vattendrag eller hur man gör vattenområdena mer attraktiva för turism. Definitionen av landsbygd blir central i fråga om huruvida dessa projekt kunnat göras inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Är en sjö landsbygd? För lokalt ledd utveckling genom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling gäller att projekten inte får genomföras i tätorter med mer än 20 000 invånare, eller att projekten måste gynna landsbygden. Genomförs projektet i öppet vatten så genomförs det inte inom tätbebyggt område, vilket skulle innebära att alla sådana projekt skulle räknas som att de utförs på landsbygden. För uppföljningen har dessa dock klassificerats som odefinierad plats (och alltså bara kunnat uppfylla ett av villkoren) för att särskilja dem från landsbygden i traditionell bemärkelse.

I tabell 3 framgår det att allra störst andel av insatserna i lokalt ledd utveckling inom havs- och fiskerifonden anses uppfylla ett eller båda villkoren. Bara två procent av projekten i havs- och fiskeriprogrammet anses varken utföras på landsbygden eller gynna landsbygden. Tre procent av ärendena gynnar inte heller landsbygden, men det framgår inte huruvida de utförs på landsbygden så de anses eventuellt uppfylla ett villkor.

Tabell 3 Procent av insatserna i lokalt ledd utveckling inom havs- och fiskerifonden som gynnar landsbygden eller utförs på landsbygden. Mörk markering gör varken eller, mellanmörk gynnar inte landsbygden men det är okänt huruvida insatsen utförs på landsbygden.

<i>Havs- och fiskerifonden</i>			
Båda villkoren	Ett villkor	Eventuellt ett villkor	Inget villkor
42 %	53 %	3 %	2 %

Socialfondens dilemma – sysselsättning kan kräva mobilitet

Socialfonden är den minsta av fonderna utifrån hur många insatser som beviljats pengar inom lokalt ledd utveckling, och den står bara för 4 procent av dessa. Den är också något av det udda fåret i skaran, då socialfondens fokus är utvecklingen av individen snarare än näringslivet eller bygden. När projektägarna ansöker om stöd anger de huruvida insatsen ska stärka anställnings-barheten för arbetslösa eller ge redan anställda bättre anpassningsförmåga, och 88 procent av insatserna tillhör den första gruppen.

Problemet när det kommer till att avgöra om landsbygden gynnas av insatserna eller inte är att vi i projektansökan i flera fall inte kan veta var de som faktiskt kommer bli deltagare i insatsen bor eller var de kommer arbeta efter insatsen. Till exempel kan arbetsträning ske i en större stad men insatsen är öppen för deltagare från flera kommuner, däribland en kommun vars centralort har mindre än 20 000 invånare. Vi kan därför inte anta att landsbygden inte gynnas – men vi kan inte heller veta att det faktiskt kommer komma deltagare därifrån. Samma sak gäller insatser där ett företag på landsbygden inriktar sig på att erbjuda arbetsplatser för en så smal målgrupp att det inte kan antas att deltagarna rekryteras i närområdet, till exempel personer med likande erfarenheter i behov av rehabilitering. I detta fall har insatserna inte bedömts gynna landsbygden, men de genomförs på landsbygden och uppfyller därför ändå villkoret för att kunna utföras under jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Vissa av projekten i socialfonden har dock tydliga lantbruks- eller landsbygdsfokus där deltagarna tränas till yrken relaterade till jordbruket eller matchas med arbetsgivare på mindre orter. Men med tanke på den begränsade informationen som använts för denna sammanställning bör siffrorna i tabell 4 tolkas med varsamhet.

Tabell 4 Procent av insatserna i lokalt ledd utveckling inom socialfonden gynnar landsbygden eller utförs på landsbygden. Mörk markering gör varken eller.

<i>Socialfonden</i>			
Båda villkoren	Ett villkor	Eventuellt ett villkor	Inget villkor
78 %	15 %	0 %	7 %

Regionala utvecklingsfondens dilemma – entreprenörskap är inte platsbunden

När de fyra fonderna inom lokalt ledd utveckling jämförs brukar regionala utvecklingsfonden lyftas fram som den fond som har störst fokus på företagsutveckling och entreprenörskap. Fonden fokuserar både på utveckling av redan existerande företag och generella inspirationsprojekt som till exempel ska inspirera unga till att våga starta eget företag.

Landsbygden behöver innovativa lösningar och att skapa nya jobb på landsbygden är en tydlig del av jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Men insatser vars aktivitet är att stötta entreprenörskap generellt gynnar inte med självklarhet landsbygden även om de kan göra det – det beror ju på var de nya företagen hamnar och sådan styrning framgår inte i projektbeskrivningarna. En annan aspekt av regionala utvecklingsfonden är att den har ett tydligt stad-land-fokus, alltså att stärka kopplingen mellan städer och landsbygden. Detta gör att flera projekt genomförs i städerna eller både i städerna och på landsbygden. Specifikt för regionala

utvecklingsfonden är att handläggarna fyller i huruvida insatsen görs i liten eller mellanstor ort eller i en större stad, så var insatserna utförs har kunnat kontrolleras på ett säkrare sätt för just denna fond. Trots detta finns insatser med odefinierad plats, och som därför inte kan uppfylla villkoret om att utföras på landsbygden, och hit hör till exempel uppsökande informationsinsatser och paraplyprojekt.

Tabell 5 Procent av insatserna i lokalt ledd utveckling inom regionala utvecklingsfonden som gynnar landsbygden eller utförs på landsbygden. Mörk markering gör varken eller, mellanmörk gynnar inte landsbygden men det är okänt huruvida insatsen utförs på landsbygden.

<i>Regionala utvecklingsfonden</i>			
Båda villkoren	Ett villkor	Eventuellt ett villkor	Inget villkor
66 %	24 %	1 %	9 %

Både skilda fokus i fonderna...

Det går att genom en översiktlig läsning av projektbeskrivningarna se att insatserna har olika fokus. Den som söker stöd har också vid ansökanstillfället angett vilken typ av insats projektet är utifrån alternativ i ansökanssystemet. I tabell 6 presenteras en kategorisering av dessa insattstyper.

Det blir i tabellen tydligt att fonderna har större tyngd i vissa kategorier än andra. Havs- och fiskeriprogrammet har en större andel insatser inriktade på miljö och natur än övriga fonder, och de insatser som finansierats av denna fond har ett tydligt havs- och fiskerifokus. Socialfonden är i det här avseendet den fond som har tydligast avgränsat område, då en klar majoritet av insatserna faller inom kategorin välfärd och inkludering. Fondens insatser handlar oftast om integration eller sysselsättning. Alla fonderna har många insatser för företagande, men regionala utvecklingsfonden är betydligt mer fokuserad på detta än övriga fonder.

Tabell 6 Kategorisering av olika typer av insatser, procent per fond

	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Havs- och fiskerifonden	Socialfonden	Regionala utvecklingsfonden
Företagande	33 %	49 %	9 %	81 %
Bygdutveckling	25 %	8 %	0 %	4 %
Välfärd & inkludering	33 %	7 %	91 %	11 %
Miljö & natur	7 %	34 %	0 %	4 %
Infrastruktur	3 %	3 %	0 %	1 %

Not: Sammanräkning av procenten blir 100 när fullständiga uppgifter används, i tabellen presenteras dock avrundning

... och överlappning mellan dem

Kategoriseringen av insatserna visar både att fonderna faktiskt har olika fokus och att de överlappar varandra. Det finns en överlappning i vad projektägarna kan göra inom varje fond, vilket leder till att gränsdragningarna luckras upp. Tabell 7 innehåller exempel på de typer av insatser som projekten markerats tillhöra i samband med att ansökan skickades. Till exempel görs besöksnäring och turism både inom havs- och fiskerifonden och regionala utvecklingsfonden, och insatser för integration görs inom tre av fyra fonder. I bilagan presenteras en heltäckande genomgång av fondernas insattstyper samt antal ärenden i varje kategori.

Tabell 7 Överlappande insatstyper i flera fonder

	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Havs- och fiskerifonden	Socialfonden	Regionala utvecklingsfonden
Företagande	Nya produkter & processer	Nya produkter & processer		Nya produkter & processer
Bygdutveckling		Turism		Turism
Välfärd & inkludering	Integration		Integration	Integration
Miljö & natur		Minskad miljöpåverkan		Minskad miljöpåverkan
Infrastruktur		Service & infrastruktur		Service & infrastruktur

I ansökningarna har vi också kunnat se att liknande insatser förekommer i flera fonder, vissa med samma huvudfokus som andra fonder har. Inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling förekommer till exempel flera insatser som rör fiske och vattenkvalitet. Bland de mindre fonderna är det framför allt regionalfonden som innehåller flera insatser som är typiska för andra fonder, så som odling, sportfiskeprojekt och integrationsinsatser.

Havs- och fiskerifondens insatser är visserligen tydligt i linje med sin fonds fokus, men några av aktiviteterna tangerar andra fonders huvudfokus till följd av att utveckling främjas ur olika perspektiv i de olika fonderna. Insatser är sällan helt endimensionella, vilket bidrar till viss överlappning. Till exempel kan tillsynspersonal utbildas för att främja hållbar förvaltning av havets resurser (havs- och fiskerifondens fokus) men samtidigt utvecklas personalen och blir genom kompetenshöjningen mer attraktiv på arbetsmarknaden (socialfondens fokus). Ett annat exempel är att en lokal webbportal för marknadsföring för företag och föreningar både kan bidra till lokalt utbyte (jordbruksfondens fokus) och främja företagsutveckling (regionala utvecklingsfondens fokus).

Tabell 8 Exempel på insatser med komponenter som rör flera fonder

	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Havs- och fiskerifonden	Socialfonden	Regionala utvecklingsfonden
Landsbygd		Destinationsutveckling	Fritidsgård på landsbygden	Expandera odling
Kustnäringar	Restaurera vattendrag			Kunskapslyft sportfiske
Individens utveckling	Kompetensplattform	Utbilda tillsynspersonal		Integrationsinsats
Entreprenörskap	Digital företagskanal	Innovativ måltidsutveckling	Främja entreprenörskap	

Resultat och rekommendationer

Hade det varit möjligt att finansiera samtliga projekt inom lokalt ledd utveckling genom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling? Av de fonder som finansierar insatser inom lokalt ledd utveckling dominerar en uppenbart, nämligen jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, som i dag finansierar tre fjärdedelar av alla insatser.

Den översyn som gjorts här baseras på det stöd villkor som finns i jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, nämligen att insatsen måste utföras på eller gynna landsbygd. Detta villkor är väldigt inkluderande vilket också speglar resultatet, nämligen att det i teorin hade det varit möjligt att inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling finansiera 90 till 95 procent av de insatser som i dag beviljats inom andra fonder. Siffrorna har producerats med knapp information, men de ger ändå en fingervisning om läget.

Förutom att informationen som använts för denna uppföljning varit knapphändig så är ansökningarna till dessa tre fonder inte formulerade efter de krav som ställs på insatser inom jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Det är möjligt att det som projektägarna faktiskt gör ute i landet gynnar landsbygden men de har inte beskrivit detta i ansökan i dagsläget eftersom det inte varit relevant när de sökt stöd inom någon av de mindre fonderna inom lokalt ledd utveckling. Andelen av de beviljade insatserna i andra fonder som i realiteten kunnat finansieras av jordbruksfonden för landsbygdsutveckling kan alltså variera både uppåt och nedåt.

Att så många av insatserna hade kunnat finansieras av jordbruksfonden för landsbygdsutveckling utifrån landsbygdskravet leder oss in på den andra frågeställningen för uppföljningen, nämligen huruvida det finns för- eller nackdelar med att som nu finansiera vissa projekt inom andra fonder.

Kategoriseringen av insatstyper visar både att fonderna faktiskt har olika fokus och att de överlappar varandra. Det finns en överlappning i vad projektägarna kan göra i de olika fonderna, vilket leder till att gränsdragningarna mellan dem luckras upp. Detta förstärks ytterligare av att insatserna som genomförts ibland innehåller komponenter som passar mer än en fond, och att detta gör det svårare att slå fast vilken fond insatsen ligger närmast. Att det finns flera fonder inom lokalt ledd utveckling borde bjuda in till att olika typer av insatser, men om liknande insatser genomförs inom flera fonder kan den poängen ha gått förlorad.

Samtidigt visar den breda kategoriseringen av insatstyperna att fonderna till viss del kompletterar varandra. I kategoriseringen blir fondernas olika fokus tydligt, och framför allt att deras huvudsakliga teman kompletterar varandra. Det väcker frågan om flerfondslösningen bidrar till att lokalt ledd utveckling öppnas upp för fler typer av insatser. Den frågan skulle vi behöva undersöka närmare för att få ett mer nyanserat svar på, då denna uppföljning bara har kunnat tangera ämnet.

Referenser

Fondernas inriktning:

Jordbruksverket. 2019. Fyra fonder inom lokalt ledd utveckling – möjligheter och gränsdragningar. Leaderguiden, 2019-01-29.

Allmänna bestämmelser samtliga struktur- och investeringsfonder, additionalitet:

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1303/2013. Gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden. Europeiska unionens officiella tidning 20.12.2013, L 347/385

Fondspecifika villkor havs- och fiskeriprogrammet:

Jordbruksverket. 2018. Stödspecifika villkor för projekt i havs- och fiskeriprogrammet. Leaderguiden, 2018-06-04.

Data

SCB, 2019. Befolkning 2010-2018, landareal, andel som överlappas av fritidshusområden (www.scb.se/MI0810) Data för 2015-12-31 har använts

SCB, 2016. Småorter, byggnader, areal, överlapp tätorter, koordinater (www.scb.se/MI0811) Data för 2015-12-31 har använts

Jordbruksverkets databaser

Bilaga Kategorisering av olika typer av insatser, antal insatser

Jordbruksfonden för landbygdsutveckling	Havs- och fiskerifonden	Socialfonden	Regionala utvecklingsfonden
Företagande			
Totalt: 33 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 49 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 9 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 81 % av LLU-insatserna i fonden
Näringsverksamhet (ej jordbruk, trädgård, rennärning, skog, förädlning till livsmedel)	Skapa mervärde (affärsutveckling/företagsutveckling)	Stärkt anpassningsförmåga för anställda	Främja nyföretagande
Investering	63 Besöksnäring och turism	13 Entreprenörskap och företagande	2 Besöksnäring och turism
Kompetensutveckling	20 Distribution, logistik och försäljningskanaler	1 Yrkeskunskap	1 Entreprenörskap och företagande
Samarbeta, organisera, arrangera	125 Informationsinsatser och marknadsföring	5	1 Handel, distribution och försäljningskanaler
Utveckla nya produkter, processer eller teknik	60 Kompetensutveckling och rådgivning	3 Stärkt anställningsbarhet för arbetslösa	2 Investeringar (fysiska och programvara)
Övrigt	44 Nya produkter och processer	8 Entreprenörskap och företagande	1 Mat, livsmedel och dryck
Förädlning av jordbruksprodukter till livsmedel	Övrigt	17 Yrkeskunskap	2 Nya produkter, processer, tekniker (innovation)
Investering	11	2	1 Samordning, organisering och arrangemang
Kompetensutveckling	4 Diversifiering		1 Samverkan mellan företag
Marknadsföring	4 Informationsinsatser och marknadsföring		Utveckling av befintligt företagande och entreprenörskap
Samarbeta, organisera, arrangera	11 Kompetensutveckling och rådgivning		Besöksnäring och turism
Utveckla nya produkter, processer eller teknik	8 Nya produkter och marknader	6	Entreprenörskap och företagande
Övrigt	4 Övrigt	1	Handel, distribution och försäljningskanaler
rennäringsverksamhet (ej kompletterande verksamhet)			Investeringar (fysiska och programvara)
Information			1 Mat, livsmedel och dryck
Investering			5 Nya produkter, processer, tekniker (innovation)
Jordbruk			10 Samordning, organisering och arrangemang
Kompetensutveckling			13 Samverkan mellan företag
Samarbeta, organisera, arrangera			10 Utbildning, informationsinsatser och rådgivning
Skog			1 Annan bygdeutveckling/stadsutveckling
Trädgård			1 Övrigt
			Främjande av arbetstillfällen
			Entreprenörskap och företagande
			Handel, distribution och försäljningskanaler
			1
Bygdeutveckling			
Totalt: 25 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 8 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 0 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 4 % av LLU-insatserna i fonden
Orts- och bygdeutveckling	Stärka fiskesamhällen och främja det maritima kulturarvet (sambhällsutveckling)		Utveckling av befintligt företagande och entreprenörskap
Hemvårdagar, mässor m.m.	3 Besöksnäring och turism	3	Annan bygdeutveckling
Investering	54 Informationsinsatser och marknadsföring	2	2
Kompetensutveckling	14 Kompetensutveckling och rådgivning	3	Främjande av arbetstillfällen
Nya produkter, processer och tekniker	12 Övrigt	1	Besöksnäring och turism
Samarbeta, organisera, arrangera	169		1 Annan bygdeutveckling
Tomter, boende	2		
Utveckla nya produkter, processer eller teknik	5		
Övrigt	47		
Välfärd, inkludering, kultur och fritid			
Totalt: 33 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 7 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 91 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 11 % av LLU-insatserna i fonden
Skola och omsorg	Skapa mervärde (affärsutveckling/företagsutveckling)	Stärkt anpassningsförmåga för anställda	Främjande av arbetstillfällen
Kompetensutveckling	2 Främjande av tillgänglighet för alla i samhället	4 Rehabilitering	1 Investeringar (fysiska och programvara)
Samarbeta, organisera, arrangera	5 Stärka fiskesamhällen och främja det maritima kulturarvet (sambhällsutveckling)	Övriga kompetensutvecklingsinsatser	2 Kultur, nöje och fritid (inkl. idrott)
Utveckla nya produkter, processer eller teknik	4 kulturarvet (sambhällsutveckling)	Övrigt	2 Mat, livsmedel och dryck
Övrigt	1 Främjande av tillgänglighet för alla i samhället	1	1 Nya produkter, processer, tekniker (innovation)
Social utveckling	Utveckling och bevarande av kulturarv	1 Stärkt anställningsbarhet för arbetslösa	1 Utbildning, informationsinsatser och rådgivning
Främjande av icke-diskriminering	Ökad folkhälsa och livskvalitet	2 Analyser av den lokala arbetsmarknaden	1 Övrig mångfald
Främjande av integration		Attitydpåverkande insatser	5 Övrigt
Främjande av unga		Integration	16
Nya mötesplatser		Nya metoder eller system	5 Främja nyföretagande
Skapa engagemang för den lokala utvecklingen		Plåtsformering	1 Jämställdhet, integration och icke-diskriminering
Övrigt		Rehabilitering	4 Utveckling av befintligt företagande och entreprenörskap
		Rehabilitering, arbetsmiljö och hälsa	2
		Riktade till arbetslösa	10 Kultur, nöje och fritid (inkl. idrott)
		Riktade till invandrare och asylsökande	2 Jämställdhet, integration och icke-diskriminering
		Samordnande insatser	1 Utveckling av sociala tjänster
		Övrigt	10
Kultur- och fritid			
Badplats			
Cykelled			
Investering			
Kanotled			
Kompetensutveckling			
Motionsplats			
Nya produkter, processer och tekniker			
Rid- och körled			
Samarbeta, organisera, arrangera			
Skälled			
Skoterled			
Vandringsled			
Övrigt			
Idrott			
Investering			
Samarbeta, organisera, arrangera			
Övrigt			
Miljö, klimat och natur			
Totalt: 7 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 34 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 0 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 4 % av LLU-insatserna i fonden
Miljö, klimat, natur- och kulturmiljö	Lokala miljövärderna		Främja nyföretagande
Investering	6 Fiskevärd och förvaltningsplaner	6	Klimat- och miljöåtgärder, energieffektivisering
Investering för produktion till eget bruk	1 Förvaltning av lokala resurser	10	Utveckling av befintligt företagande och entreprenörskap
Investering för produktion till försäljning	3 Kompetensutveckling, information, rådgivning	6	Klimat- och miljöåtgärder, energieffektivisering
Kompetensutveckling	6 Minska oönskade fångster och ökad selektivitet	1	3
Nya produkter, processer och tekniker	17 Minskad miljöpåverkan	1	
Restaurering av park-, trädgårds- och gårdsmiljö	1 Projekt för återställning	14	Främjande av arbetstillfällen
Restaurering av övriga kulturmiljöer	3 Övrigt	3	Klimat- och miljöåtgärder, energieffektivisering
Samarbeta, organisera, arrangera	49		1
Ångs- och betesmark	2		
Infrastruktur			
Totalt: 3 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 3 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 0 % av LLU-insatserna i fonden	Totalt: 1 % av LLU-insatserna i fonden
Infrastruktur	Stärka fiskesamhällen och främja det maritima kulturarvet (sambhällsutveckling)		Utveckling av befintligt företagande och entreprenörskap
Underlätta bredbandsutbyggnad	11 Service och infrastruktur	1	Service, logistik och infrastruktur
Investering	10 Utveckling av hamnar och hamnområden	2	
Nya produkter, processer och tekniker	2		
Samarbeta, organisera	12		

Not: Sammanräkning av procenten blir 100 per fond när fullständiga uppgifter används, i tabellen presenteras dock avrundning

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Telefon 036-15 50 00 (vx)
E-post: jordbruksverket@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se/utvardering

UPP19:11

